

ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU

GÖRÜŞLER , DEĞERLENDİRMELER VE TEKLİFLER

TEMMUZ 2024

Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan, 38 maddeden müteşekkil "Taslak Öğretmenlik Kanunu" kapsamında düşüncelerimiz ve önerilerimiz ile kanun metnine eklenmesini istediğimiz görüş ve tekliflerimiz.

KANUN TASLAĞI MADDELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. **Öğretmenler**, başlıklı **5. Maddenin 2. fıkrasında** öğretmene "merkezi veya mahalli yapılan sınavlarda görev almak" ifadesi metinden çıkartılmalıdır. Zorunlu sınav görevi olmamalıdır. Yine aynı madde "tören ve toplantılara" ifadesi "**eğitim-öğretime yönelik tören ve toplantılara**" şeklinde düzeltilmelidir. "Öğretim süreçlerine ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmekle görevlidir." ifadesi belirsizlik içermektedir, bu ifade çıkartılmalı ya da görev tanımı net yapılmalıdır.
2. "**Öğretmen Adaylarına İlişkin Mali ve Sosyal Hükümler**" başlıklı **14. maddenin 3. fıkrasında** bahse konu olan sigortalılık durumu sadece sağlık sigortası değil, normal çalışan memurların sahip olduğu haklar kapsamında değerlendirilmelidir.
3. **Öğretmenlik Mesleğinde Kariyer**, başlıklı **20. Maddeye**, "Eğitim öğretim hizmeti dışında görev yapan öğretmenler (Eğitim uzmanı, İl- ilçe MEM Müdürleri, Şube müdürleri vb.)'de Uzman ve başöğretmenlik özlük haklarından faydalanmalıdır" ibaresi eklenmelidir.
4. **20.Maddeye** "Uzman ve başöğretmenlik tazminatlarının emekliliğe esas alınması" ibaresinin konulması gereklidir.

5. **Yönetici Görevlendirme**, başlıklı **21. maddenin 1. fıkrasındaki** sözlü sınav uygulaması kaldırılmalıdır. Haksızlıklara sebep olan sözlü sınavlar yapılmamalıdır.
6. **Akademinin Görevleri**, başlıklı **27. maddenin f. Fıkrasındaki** "Talepleri uygun görülmesi halinde.." ifadesinde talebi kimin yapacağı belli değildir. Talebi kurum mu yapacak yoksa şahıs mı yapacak. Bunun belirtilmesi lazımdır. Yine aynı maddenin **g fıkrasındaki** ifade "*Talepleri uygun görülmesi hâlinde, giderleri kurumlarınca veya kendilerince karşılanmak kaydıyla diğer kamu kurum ve kuruluşlarında eğitimci olarak görev yapan personele (eğitimci ve eğitim yöneticisi) eğitim vermek.*" şeklinde düzeltilmelidir.
7. **33.Maddeye 2. Fıkra** olarak "**İftira**" kısmı eklenip, "Siyasi veya ekonomik nüfuzunu kullanarak öğretmen ve yöneticiye mobbing uygulayanlara ve iftira atanlara yaptırım uygulamalıdır." İbaresini eklenmelidir.
8. **Hizmet Sınıfının Değiştirilmesi**, başlıklı **34. Madde** sebebiyle mağduriyet yaşanmaması için öğretmene mahkeme yolu açık tutulmalıdır.

ÖĞ-DER'İN KANUN TASLAĞINA EKLENMESİNİ İSTEDİĞİ TEKLİFLER

TBMM'de görüşülmekte olan **Öğretmenlik Meslek Kanunu'na** eklenmesini teklif ettiğimiz konular:

1. **Özel Öğretim:**

Taslakta özel öğretim kurumlarındaki öğretmenlerle ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu öğretmenlerin haklarının yasal güvence altına alınması gerekmektedir.

2. **Ücretli Öğretmenlerin Durumu:**

Taslakta ücretli öğretmenlerin durumlarıyla ilgili düzenlemeler yer almamaktadır. Devletin 20 gün çalıştırdığı öğretmene 14 gün sigorta yapması, öğretmenler için ciddi bir mağduriyete neden olmaktadır. Diğer tüm sosyal hakları da verilmelidir.

3. **Sözleşmeli Öğretmenlik ve Mülakat:**

Sözleşmeli öğretmenlik ve öğretmen alımında mülakatın kaldırılması gerekmektedir. Bu durum, öğretmenlerin atanmasında adalet ve şeffaflığı sağlayacaktır.

4. **Uzman ve Başöğretmenliğin Elde Edilmesi**

Uzman ve Başöğretmenlik konularıyla ilgili madde;

"Öğretmenlerden; sözleşmeli öğretmenlik dahil öğretmenlikte 10 yıl hizmeti olan Öğretmenlerden kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayanlar Akademiye verilecek olan uzman öğretmenlik eğitimine sınavla alınmalıdır.

Akademi tarafından uzman öğretmenlik için alanında düzenlenen eğitimi tamamlayan ve bu eğitimi başarıyla bitirenlere uzman öğretmen unvanı verilir.”

“Uzman öğretmenlikte 5 yıl hizmeti olan öğretmenlerden, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayanlar Akademide verilecek olan başöğretmenlik eğitimine sınavla alınmalıdır. Akademi tarafından başöğretmenlik için alanında düzenlenen eğitimi tamamlayan ve bu eğitimi başarıyla bitirenlere başöğretmenlik unvanı verilir.” şeklinde düzenlenmelidir.

5. Ek Ders Ücretleri:

Ek ders ücretlerinin artırılması gerekmektedir. Bu, öğretmenlerin ekonomik şartlarını iyileştirecektir. Ek ders ücretleri, maaşla beraber emeklilik işlemlerine yansıtılmalıdır.

6. Yönetici Atama Sistemi:

Yönetici atama işlemleri liyakat ve ehliyet esaslarına göre yapılmalıdır. Müdür yardımcısı olarak görevlendirilmek için en az 5 yıl öğretmenlik yapmış olma şartı getirilmelidir. Okul müdürleri en az 5 yıl müdür yardımcılığı yapmış olanlardan seçilmelidir. Şube müdürleri en az 3 yıl müdürlük tecrübesi olanlardan seçilmelidir. İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürleri de şube müdürlüğünde en az 3 yıllık tecrübesi olanlardan seçilmelidir.

7. Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Tazminatları:

Uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik tazminatlarının emekliliğe yansıtılması gerekmektedir. Emekli öğretmenlere insanca yaşayabilecekleri bir imkân sunulmalıdır.

8. Kadrolu ve Mülakatsız Atama:

Tüm öğretmenler 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre kadrolu ve mülakatsız atanmalıdır.

9. **Elverişsiz Bölgelerde Zorunlu Hizmet Tazminatı:**

Elverişsiz bölgelerde görev yapan öğretmenlere zorunlu hizmet tazminatı ödenerek, bu bölgelerdeki mağduriyetleri azaltılmalı ve bu görevler cazip hale getirilmelidir.

10. **Adil ve Liyakati Esas Alan Ödül Sistemi:**

Adil ve liyakati esas alan bir ödül sistemi acilen hayata geçirilmelidir.

11. **Memuriyetteki Hakların Emekliliğe Yansımaları**

Aile yardımı, çocuk yardımı ile uzmanlık ve başöğretmenlik ücreti vb. ödemelerin emeklilikten sonra da devam ettirilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

12. **Kanun içeriği kapsamlı olmalıdır.**

(Açıklama: Öğretmenin görev ve sorumlulukları, öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçimi, öğretmen yetiştirme, istihdam statüsü, atama süreci ve şartları, yönetici özlük hakları seçim kriterleri, müfettiş seçim ve atama kriterleri ve özlük hakları, (ücretler, tazminatlar, sosyal yardımlar, teşvikler, izinler, çalışma süreleri ve saatleri, emeklilik vs.), yer değiştirme ve nakil işlemleri, mesleki etik standartları, ödül ve disiplin işlemleri).

13. **Öğretmene ve eğitim yöneticilerine alanı dışında farklı alanlarda görev verilmemelidir. Kanun bunu sağlamalıdır.**

(Açıklama: Büro yönetimi, sunuculuk, mihmandarlık, malzeme taşıyıcılığı, konuşma metni yazarlığı... Sunuculuk yaptırılan bir edebiyat öğretmeni yerine o konuda ileri derecede bir uzman olan üniversite öğretim görevlisine böyle bir görev verildiğine tanık olunmaz mesela. Bununla birlikte rızasız

görevler de ayrıbir konudur. Seçim işlerinden, sayım ve inşaat işlerine bir dizi görev. Müdür ve müdür yardımcılara muhakkiklik vb. görevler zorunlu olarak verilmektedir. Bu gibi görevlendirmeler yapılamamalıdır.)

14. Öğretmenlere başka kurum ve kuruluşlarda alanı dışında görev verilmemesi kesin bir biçimde yasada yer almalıdır.

(Açıklama: Öğretmenlere meslekleri dışında tören sunuculuğu, organizasyonculuk, yiyecek içecek sunumu, teşrifatçılık vb. birçok alanda birçok çeşit görev verilebilmekte, adeta başka bakanlıkların personeli haline getirilmektedir. Bu durum birçok öğretmenin alan dışına alınmasını doğurmakta, Bakanlığa personel yükü oluşturmakta, ayrıca okullarda yerlerine ücretli öğretmen görevlendirmesi yapılmakta, eğitim ve öğretimi olumsuz etkilemektedir.)

15. Ders niteliğindeki zorunlu görevler net olarak tanımlanmalıdır.

(Açıklama: Planlama, ders hazırlığı, sınav kâğıdı okuma, ödev inceleme, proje ve iş değerlendirme, hafta ve yaz tatilindeki toplantılar, bayram kutlamaları, komisyon ve kurul toplantıları, seminer, çalıştay vb. toplantılar, eğitici kulüp çalışmaları, rehberlik ve psikolojik hizmetler, zorunlu nöbetler vb.)

16. Öğretmen planlamalarında özel eğitim kurumlarının da dikkate alınacağı belirtilmelidir.

17. Mesleğe öğrenci seçimi ortaöğretim aşamasında kurgulanmalıdır.

(Açıklama: İlgi, yetenek analizleri rehberliğinde öğrenci yönlendirmeleri, öğretmen liseleri uygulamaları gibi.)

18. **Müfettişlerin, kadro karşılığı, stratejik planlamalara uygun normları belirlenmelidir.**

19. **Müfettişlerin görev ve yetkileri kanunla belirlenmelidir.**

20. **Müfettiş alımlarında tecrübeye öncelik tanınmalıdır, okul müdürlüğü, uzmanlık vs.**

21. **Müfettişler Bakanlık merkez teşkilatında ve Bakanlığın belirleyeceği Bölgelerde istihdam edilmelidir.**

(Açıklama: Nüfus analizleri gibi bilimsel verilere uygun bilgiler ışığında bölgeler oluşturulmalıdır.)

22. **Meslek kanununda meslekten çıkarılma ile memurluktan çıkarılma hususları çok iyi tefrik edilmelidir.**

(Açıklama: Özellikle mesleki yetersizlik, sağlık nedenleri gibi hususlara bağlı meslekten çıkarılma durumu veya eğitim öğretim sınıfından çıkarılma durumudetaylı olarak ele alınmalı. Sahada özellikle psikolojik rahatsızlıklara bağlı durumlarda eğitim öğretimi sıkıntıya sokan çok durumla karşılaşılmaktadır. Kanun hem öğretmenin hakkını koruyucu hem de eğitim öğretim alanların hakkını koruyucu nitelikte olmalıdır.)

23. **Öğretmenin çalışma saatleri belirlenirken alan/branş özellikleri dikkate alınmalıdır.**

(Açıklama: Öğretmenin ilgilenmek zorunda olduğu öğrenci sayısı, ders hazırlığı, etkinlik kontrol süreleri, günlük ders süreleri, okul dışı etkinlikler, veli görüşmeleri, kurslar, seminerler vs.)

24. **Yardımlaşma sandıklarına katılım isteğe bağlı olmalıdır.**

(Açıklama: Öğretmenlerin bütün memurlar gibi sosyal güvenlik hakları Emekli Sandığı-SGK ile sağlanmaktadır ancak bazı öğretmenlik alanlarında (sınıf öğretmenliği) yardımlaşma sandığı (İLKSAN) katılımı zorunlu tutulmaktadır. Zorunluluk yerine isteğe bağlama şeklindeki bir düzenleme daha hakkaniyetli olacaktır.)

25. Özel eğitimde görev alan öğretmenlerinin mesleki riskleri yıpranmaları haklar ve sorumluluklar açısından yeniden ele alınmalıdır.

(Açıklama; bu öğretmenlere, karşı karşıya oldukları riskler karşısında haklar tanınmalıdır. Özellikle orta ve ağır engelli ve otistik öğrencilere eğitim veren öğretmenler çok yıpranmaktadır. Özel eğitim Kurumlarındaki öğretmenlerin durumları da ele alınmalıdır.)

26. Halihazırdaki harcırak kanunu ile meslek kanunu ilişkisi iyi kurulmalıdır.

(Açıklama: Uygulamada öğretmenler, okul yöneticileri il-ilçede çok sayıda toplantıya çağrılmaktadırlar. Özellikle büyük şehirlerde görev yeri ile toplantı yeri arası ulaşım ücretlerini öğretmen ve yöneticiler kendileri karşılıyor oysaharcırak kanunu bunu düzenlemiştir. Öğretmen ve yöneticiler bunları toplu olarak tahakkuk ettirmeye kalksalar olumsuz durumlarla karşılaşılır. Meslekkanunu bu sorunları giderici düzenlemeler içermelidir.)

27. Meslek kanunu emeklilik sonrası da kapsamalıdır.

(Açıklama:Yapılan düzenlemeler öğretmenlerin özlük haklarını düzenleme konusunda yetersiz olup, öğretmenlik mesleğine girişten emekliliğe ve emeklilik sonrası da kapsayacak şekilde özlük haklarını düzenleyen bir yasaya ihtiyaç vardır.)

ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ
Ziyabey Cd. 1420. Sk. No: 2/1 Balgat / ANKARA
Tel : 0312 286 18 83 • Fax: 0312 287 61 80
www.ogder.org • e-posta: info@ogder.org